

Metsien merkitys Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla

Päättäjien Metsäakatemia

15.5.2024

Yrjö Ylkänen

Elinkeinopäällikkö (Etelä- ja Keski-Pohjanmaa)

Suomen metsäkeskus

Metsäkeskus

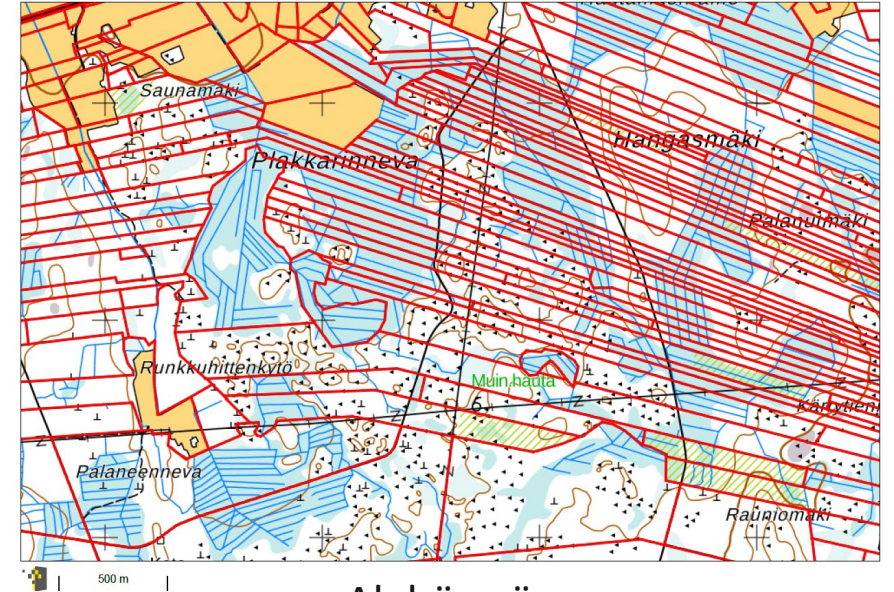
Esityksen sisältö

- Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan metsät
- Turvemaakysymyksestä

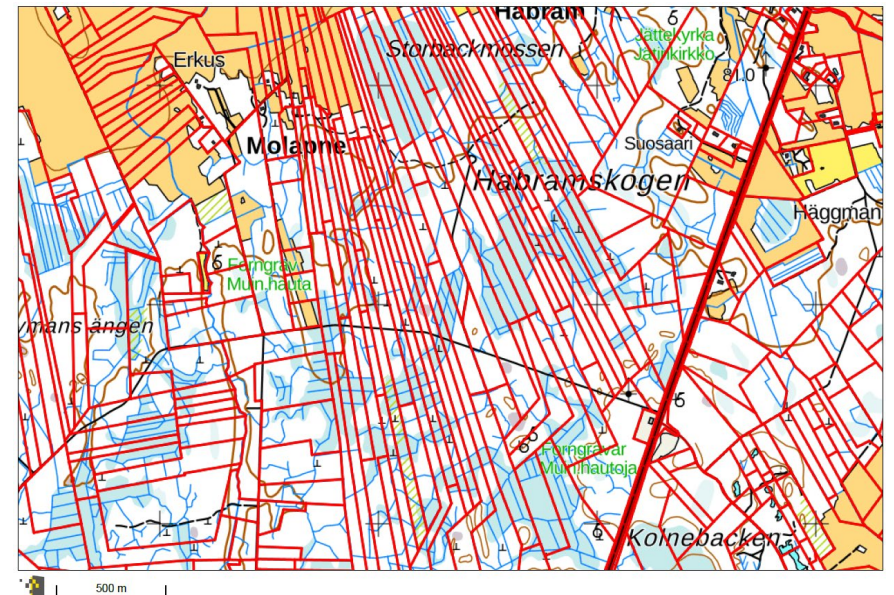

Metsätalouden erityispiirteitä

- Nauhamainen kiinteistö rakenne
- **Etelä-Pohjanmaa:** 1,0 milj. ha metsätalousmaata, **soiden osuus 46%**. Yksityisiä metsänomistajia 38 000 kpl / **yksityiset omistavat 84%** metsätalousmaasta.
- **Pohjanmaa:** 0,55 milj. ha metsätalousmaata, **soiden osuus 34%**. Yksityisiä metsänomistajia 26 000 kpl / **yksityiset omistavat 83%** metsätalousmaasta.
- Suurin ylläpidettävissä oleva hakkuumahdollisuus E-P: **4,3 milj. m³, hakkuut 3,4 milj. m³ (2023)**
- Suurin ylläpidettävissä oleva hakkuumahdollisuus Pohj. **2,6 milj. m³, hakkuut 2,2 milj. m³ (2023)**
- Metsät olleet **pitkään ihmistoiminnan vaikutuksen kohteena** (asutus, tervanpolto, maa- ja metsätalous jne.).
- **Suojeltuja metsiä E-P 3,3% ja Pohj. 4%** (lakisääteiset + talousmetsien monimuotoisuuskohteet)
- **Lahopuun määrä** metsämaalla 2022 E-P: 3,2 m³/ha, Pohj. 3,9 m³/ha (Etelä-Suomi 5,5 m³/ha)
- Runsaasti **tuulivoimahankkeita**

Alahärmä

Maalahti

Metsäkeskus

Metsätalouden merkitys

Etelä-Pohjanmaa

- **38 000** metsänomistajaa
- **1268** henkilöä metsänhoidossa, metsätalouden palveluissa, puunkorjuussa
- **1314** henkilöä puutuoteteollisuudessa
- Yksityismetsätalouden **liiketulos 141,5 €/ha** (2023)
- Metsäbiotalouden **arvonlisäys 371 milj. €**

Pohjanmaa

- **26 000** metsänomistajaa
- **707** henkilöä metsänhoidossa, metsätalouden palveluissa, puunkorjuussa
- **493** henkilöä puutuoteteollisuudessa
- **1200** henkilöä massa ja paperiteollisuudessa
- Yksityismetsätalouden **liiketulos 152,6 €/ha** (2023)
- Metsäbiotalouden **arvonlisäys 467 milj. €**

Turvemaiden kestäväen käytön osaamisklusteri

Turvemaiden tulevaisuutta tekemässä

Osaamisklusterin jäsenet 15.5.

- Atria Suomi Oy
- Centria ammattikorkeakoulu
- Etelä-Pohjanmaan liitto
- HY Ruralia-instituutti
- Keski-Pohjanmaan liitto
- Kokkolan yliopistokeskus
- Kpedu
- Luke
- Metsäkeskus
- Metsäteollisuus ry
- MTK Etelä-Pohjanmaa
- MTK Keski-Pohjanmaa
- ProAgria Etelä-Pohjanmaa
- ProAgria Keski-Pohjanmaa
- SeAMK
- Sedu
- SLL Pohjanmaan piiri
- Valio Oy

Mikä on klusteri?

- Toimijoita yhdistävä teema/toimiala
- Alueellisesti rajattu tai maantieteellinen keskittymä
- Strateginen kyvykkyys
- Innovaatiokyky
- Resurssiviisuus
- Synergia
- Kilpailuetu
- Kaikki vaikuttavat kaikkiin
- Lisäarvoa jäsenille ja koko klusterille

Klusterin perustamisen taustaa

- Turvemaat ja niiden käyttö on Etelä- ja Keski-Pohjanmaan erityiskysymys.
 - Suometsät
 - Turvepellot ja peltoheitot
 - Turvetuotantoalueet ja suonpohjat
 - Soiden luontokohteet, suojeleminen, ennallistaminen
 - Turvemaiden muu käyttö
- Ilmasto, elinkeinot, monimuotoisuus, suojeleminen, vesi – **miten nämä kaikki yhteensovitetään?**
- Lisääntyvä EU- ja kansallinen sääntely vaikuttaa erityisesti täällä.
 - **Kuka käyttää alueen ääntä turvemaakeskustelussa?**
 - Miten saada ääni kuuluviin monipuolisesti ja **ratkaisuhakuisesti**, myös "in english"?

**OSAOPTIMOINNISTA
MONIOPTIMOINTIIN**

Klusterin perustamisen taustaa

- Lisääntyvän säätelyn vaikutukset kohdistuvat voimakkaimmin **maanomistajiin** ja turvemaista versovien **arvoketjujen toimijoihin**.
- Argumentoinnissa olevat **epäloogisuudet, osaoptimointi ja arjesta irti olevat kehitysideat** murentavat luottamusta, polarisoivat keskustelua ja vaikeuttavat kaikkea kehittämistyötä.
- Luonnonvarojen käytön konfliktien tutkimuksesta tiedetään, että **muutoksen omistajuuden tunteen** pitää säilyä keskeisillä toimijoilla. Muutosten perusteet ja toimenpiteiden vaikuttavuus on välttämätöntä ymmärtää.
- Suuretkin linjaukset konkretisoituvat aina jossakin. Mitä lähemmäs käytännön toimenpiteitä edetään, sitä **tärkeämpää on ymmärtää paikallinen konteksti historioineen** – sekä luonnon että ihmisten.

 Osallisuus

Tärkeää

Miten saadaan talousintegraatio mukaan turvemaiden kestäväan käyttöön? Toisin sanoen, miten kestävät toimenpiteet hinnoitellaan markkinoilla, tukimekanismeilla tms. tuotteisiin ja palveluihin?

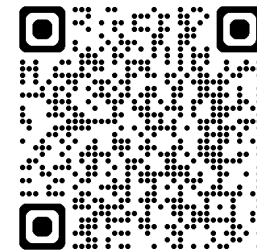
**MAAN-
OMISTAJAN
ANSAINTA-
LOGIIKKA?**

Klusterin toiminnan painopisteet 2024-2026

1. Laitamme klusterin viestinnän puitteet kuntoon
2. Lisäämme osaamista: maanomistajat, toimijat, oppilaitokset
3. Osallistumme turvemaiden käytöstä käytävään keskusteluun
4. Verkostoitumisen ja yhteistyön lisääminen
5. Tutkimuksesta käytännön ratkaisuihin yhteistyössä maanomistajien kanssa (E-P&K-P)
6. Hankerahoituksesta lisäresursseja klusterin tavoitteiden saavuttamiseen

[https://www.seamk.fi/tilaa-turvemaiden-kestava-kaytto-
uutiskirje/](https://www.seamk.fi/tilaa-turvemaiden-kestava-kaytto-
uutiskirje/)

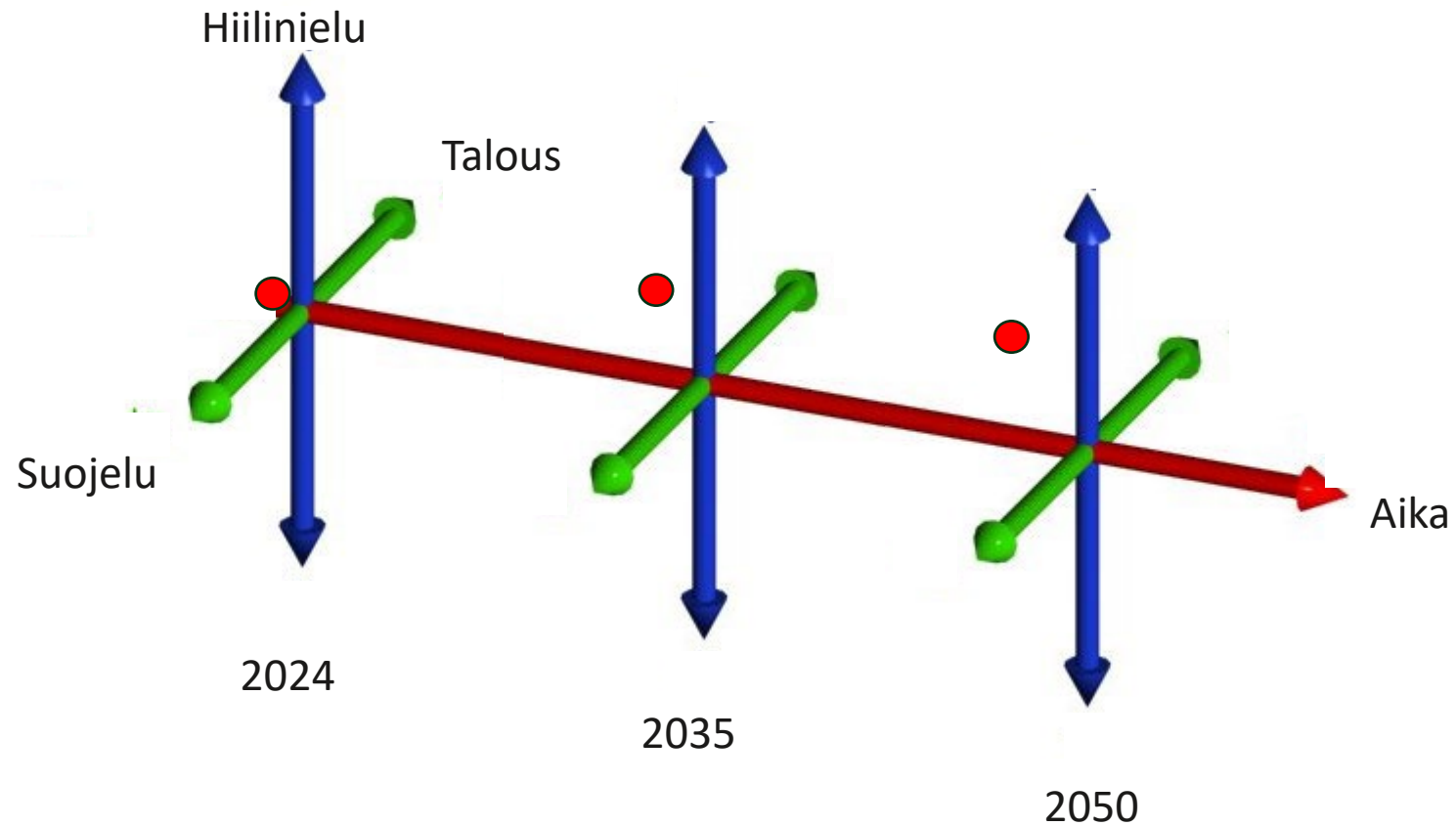
LinkedIn

Ennen: Talous vs. suojele

Nyt: Talous vs. suojele vs. ilmasto (hiilinielu)

Metsäkeskus

Suomen metsäkeskus

- Edistää kestävää metsätaloutta ja alan elinkeinoja
- Neuvoo metsänomistajia metsien ja metsäluonnon hoidossa sekä hyödyntämisessä
- Kerää ja jakaa tietoa Suomen metsistä
- Valvoo metsälainsäädännön noudattamista
- Osa välillistä valtionhallintoa
- Toimintaa ohjaa maa- ja metsätalousministeriö
- Noin 450 työntekijää
- Aktiivinen hanketoteuttaja
- Muutosneuvottelut 2023
- Organisaatiouudistus 2024
- www.metsakeskus.fi
- Metsään.fi-palvelu

Kiitos mielenkiinnosta!

yrjo.ylkanen@metsakeskus.fi